

فکر می‌کردم صبح نمی‌شود!

مهدی صبايي/ بازیگر

آنچه از شب یلداي کودکي در خاطر دارم، این است که تصور بسیار متفاوتي از آن روز داشتم. يعني تصور می‌کردم قرار است یک اتفاق مهم بیفتد. حتي فکر می‌کردم ممکن است روز نشود. وقتي بزرگ شدم متوجه شدم یک دقیقه متفاوت است. برایم جالب بود چرا در کودکی این‌طور در ذهن بوده. پدرم هم با این‌که بزرگ فامیل نبود تلاش می‌کرد اقوام را دعوت کنند تا همه دور هم باشند. یک کار جذابي که می‌کرد این بود که اقوام خودش و مادرم را مجزا دعوت می‌کرد. الان خیلی حواسم به شب یلدا نیست. آرزو دارم طوری باشد که همه بتوانند شب یلداي خوبی داشته باشند و از دور هم بودن لذت ببرند.

دیدگاه

حضور پررنگ هنرمندان در سنت زیبای شب چله

مهدی صبايي
بازیگر

هنرمندان در شب یلدا نقش مهمی در ایجاد شادی و نشاط مردم دارند. آنها از طریق برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی، برگزاری کنسرت‌ها، اجرای تئاترها... به ترویج فرهنگ شب یلدا و شادی مردم کمک می‌کنند. ساخت و انتشار آثار هنری مانند آهنگ‌ها، شعرها و داستان‌ها که به موضوع شب یلدا و سنت‌های آن پرداخته‌اند، می‌تواند حس شادی و امید را در مردم تقویت کند و برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی بهترین راه برای ارائه این آثار به مخاطبان و مردم است. همه این اقدامات فرهنگی و تولیدات هنری برای آن است که، مردم را دور هم جمع کرده و با ایجاد فضایی صمیمی و شاداب، به تقویت روابط اجتماعی کمک کنند. هنرمندان با این کار و از طریق آثار خود، می‌توانند سنت‌های فرهنگی و ملی مانند جشن‌های نیمه رمضان، عید غدیر، عید نوروز، شب یلدا و... را زنده نگه‌دارند و به نسل‌های جدید معرفی کنند. حضور هنرمندان در جشن‌ها و مراسم‌های شب یلدا خصوصاً در برنامه‌های رسانه‌ ملی نیز به‌خوبی می‌تواند افزایش دهنده شادی و نشاط در این شب خاص باشد و مردم را به بیدار ماندن و همراه شدن با جمع‌های خانوادگی و جشن گرفتن ترغیب کند. هنرمندان با استفاده از رسانه ملی می‌توانند پیام‌های امیدبخش و انرژی‌آفرین خود را به مخاطبان منتقل کرده و به ترویج حس مثبت در جامعه کمک کنند. اینان به‌عنوان سفیران شادی و فرهنگ نقش مؤثری در ایجاد فضایی شاداب و دلنشین در شب یلدا ایفا می‌کنند؛ شبی که باید همه تلخی‌ها و دل‌نگنی‌ها را کنار گذاشت و به امید و آرزو فکر کرد.

احیای سنت‌های فراموش‌شده

هنرمندان می‌توانند نقش مهمی در احیای سنت‌های فراموش شده یلدا داشته باشند. آنها از طریق آثار خود، مانند شعرها، داستان‌ها، ترانه‌ها، نمایش‌ها و فیلم‌ها، اطلاعات و آگاهی‌های لازم درباره سنت‌های یلدا را به مردم منتقل می‌کنند. ساخت و انتشار این آثار هنری که به سنت‌های یلدا، مانند شب‌نشینی، خوردن هندوانه و انار و داستان‌گویی پرداخته‌اند، می‌تواند باعث جلب توجه مردم به این سنت‌ها شود.

این کشور فرهیخته جامعه با برگزاری مراسم‌های فرهنگی و هنری در شب یلدا، با حضور در برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی می‌توانند فضایی شاداب و جذاب برای کودکان و نوجوانان ایجاد کرده و سنت‌هایی این چنین را در ذهن‌شان ماندگار کنند. هنرمندان معمولاً با استفاده از نمادهای یلدا در آثار خود، مانند هندوانه، آجیل شب چله و انار، به تجلیل و احیای این سنت‌ها کمک کرده و نسل جوان را به یادآوری و مشارکت در سنت‌های قدیمی ترغیب می‌کنند. همین حضور پررنگ هنر و هنرمند در سنت زیبای شب چله با همان یلداست که ما را مجاب کرد به لایه‌های عمیق‌تری از این نسبت برسیم و پای صحبت چند هنرمند بنشینیم برای خاطره‌بازی یلدايي.

یادی از گذشتگان

هوشنگ توکلي/ بازیگر

وقتي نوجوان بودم، از پدر و مادرم می‌پرسیدم یلدا یعنی چه؟ پدرم از شب یلدا با عنوان روز کوتاه و شب بلند می‌کرد. در آن سن، واقعا درک نمی‌کردم که چطور ممکن است روز کوتاه شده و شب طولانی شود. در همان دوران بچگی، رسم داشتیم خانواده‌ها دورهم جمع شوند و این شب بلند بهانه‌ای می‌شد برای دور جمع شدن و سر کردن یک شب طولانی که برای همگی ما خوشایند بود. همیشه به این فکر می‌کردم که ای‌کاش در سال چندین شب یلدا داشتیم تا بتوانیم بیشتر دور هم جمع شویم اما متأسفانه، امروزه این دوره‌می‌ها در بسیاری از خانواده‌ها به‌دلایل مختلف کم شده است. خانواده‌ها در این چند سال از هم دور شده‌اند. این داستان زمانه است. آنچه که در این شب، قلب و ذهنم را تسخیر می‌کند یاد خانواده و به‌ویژه مادرم است. به‌شدت یاد مادرم را در این شب حس می‌کنم. من معتقدم که نقش مادران در زندگی انسان‌ها بسیار مهم است. آنها نه فقط فرزندان را به دنیا می‌آورند، بلکه در تربیت و ایجاد نظم در زندگی نیز تأثیرگذار است. حداقل در ایران که ما زندگی کردیم مادران نقش اساسی در زندگی فرزندان‌شان دارند. این روزها، نظم، کدبانویی، مهربانی و سخاوت مادرم را به یاد می‌آورم و در شب یلدا که خانواده کوچک‌مان دور هم جمع می‌شوند، یاد مادرم و مادر خانم سپاه‌منصور و عزیزان‌مان که روزی کنارشان بودیم، هستیم و به شادی و خوشحالی ایشان یاد می‌کنیم.

ماجرای نرگس‌های خاص یلدا

اقبال واحدي/ مجری تلویزیون

بهترین مواجهه من با شب یلدا زمانی است که در روستاها و در بزرگداشت این شب با مردم همراه می‌شوم. معمولاً جشن شب یلدا در روستاها پررنگ‌تر و باشکوه‌تر برگزار می‌شود. در روستاها، این شب به‌ویژه با استفاده از کرسی‌ها و سنت‌های خاص خود، پررنگ‌تر است. سال گذشته همزمان با شب یلدا سفری داشتم به روستای خوسف در خراسان جنوبی. متوجه شدم در این روستا فصل برداشت گل نرگس معمولاً با شب چله همزمان می‌شود. یکی از تزیینات روی کرسی‌های مردم این منطقه، گل نرگس بود. همچنین در مناطق روستایی، به‌دلیل عدم وجود یخچال، معمولاً برای زمستان خشکبارهایی مانند انجیر، هلو و زردآلو تهیه می‌کردند که در شب یلدا بسیار مورد استفاده قرار می‌گرفت. من اغلب در این ایام با برنامه تلویزیونی دارم یا در سفر هستم اما در مواردی که شب یلدا در کنار خانواده هستم معمولاً دور هم جمع می‌شویم و با هندوانه و انار و خوشگلدانی، این شب را جشن می‌گیریم؛ به‌ویژه اکنون که من به‌عنوان بزرگ خانواده بیشتر مهمانان را به خانه دعوت می‌کنم. البته یکی از به‌یادماندنی‌ترین شب‌های یلدا را خاطرم است که همچنان در سفر بودم. از آنجا که خودمان معمولاً در سفر و دور از خانواده‌ها هستیم، تصمیم گرفتیم هندوانه تهیه کنیم و به بیمارستان برویم تا در کنار پزشکان و پرستاران شب یلدا را جشن بگیریم. آن شب یلدا در کنار کادر درمان و خدمه بیمارستان به همگی ما خوش گذشت. پیشنهاد می‌کنم افرادی که امکان همراهی دارند، تلاش کنند این شب را در کنار مشاغل مختلف مانند آتش‌نشانی، حمل‌ونقل یا کادر بیمارستان‌ها که معمولاً در این ایام در کنار خانواده نیستند، بگذرانند و این رسم شادی را بین آنها نیز تقسیم کنند.

برای مردم می‌خندم

نعیمه نظام دوست/ بازیگر

شب یلدا همیشه برای من یادآور خانواده و نزدیکانم است. مهم‌ترین بخش زندگی من، خانواده‌ام هستند؛ به‌خصوص خواهرزاده‌ها و خواهرهایم را خیلی دوست دارم و دلم می‌خواهد همیشه کنارشان باشم. این لحظات یلدایی برای من از بهترین خاطرات زندگی‌ام است. دوست داشتم خواهرم ایران و کنارمان بود. از بهترین خاطراتم حضور و همراهی پدرم در جشن‌ها بوده. یادم می‌آید که وقتی پدرم زنده بود، جمع خانوادگی‌مان حس خوبی داشت. نبود عزیزان سخت است. امکان تکرار آن خاطرات از دلچسب‌ترین اتفاقات ممکن است. دلنگنی برای عزیزان همیشه سخت است و گاهی واقعا آدم را بی‌قرار می‌کند. چند سالی است که در ویژه‌برنامه‌های تلویزیونی، شب یلدا را می‌گذرانم. سعی می‌کنم همیشه انرژی مثبت داشته باشم و لبخند را بر لبان مخاطبان و مردم ایرانم بیآورم. حتی وقتی خودم حال خوبی ندارم، به خاطر شادی دل مردم سعی می‌کنم حتی با خودم شوخی کنم تا به لبان مخاطب لبخند بیآورم. به هیچ چیزی جز شاد کردن دل مردم فکر نمی‌کنم. در شب یلدا، اعیاد و روزهایی که کنار عزیزان هستم و شاد، آرزو می‌کنم که هیچ‌کس با بیماری‌های سخت مواجه نشود و همه در سلامتی کامل باشند. امیدوارم که شب یلدا فرصتی باشد برای شادی و نزدیکی به خانواده و عزیزان. امیدوارم سال آینده برای همه مردم ایران در همه جهان پر از خوبی و خوشی باشد و دل‌هایمان شاد شود.

نوا

سامان گلریز به رادیو می‌رود

شبکه‌های مختلف رادیویی و تلویزیونی، برنامه‌های مختلفی را برای یلداي مخاطبان در نظر گرفته‌اند. در این میان، رادیو فرهنگ تلاش کرده به شیوه متفاوتی سراغ یلدا برود و چهره

نام‌آشنای حوزه آشپزی را روی آنتن رادیو برد.

بر این اساس، برنامه «ایستگاه ۱۰۶» به گفت‌وگو با سامان گلریز اختصاص دارد و در آن به تاریخچه شب یلدا و خوراکی‌های مخصوص این شب پرداخته می‌شود.

این برنامه از شنبه تا چهارشنبه، از ساعت ۱۷ تا ۱۸، از گروه تاریخ و اندیشه رادیو فرهنگ با بخش‌های مختلف پخش می‌شود. در شب یلدا، می‌توانید به همراه خانواده پای صحبت این آشپز نام‌آشنا بنشینید و به تاریخ این شب بپردازید.

دیگر شبکه‌های رادیویی نیز در همین راستا برنامه‌های متنوعی را تدارک دیده‌اند.

سامان گلریز

سیما

«چهل تیکه» یلدایی با علیمردانی

ویژه‌برنامه «چهل تیکه» در شب یلدا به میزبانی محمدرضا علیمردانی و با رویکردی تازه، پس از سه سال به نمایش درمی‌آید. این برنامه که تاکنون پنج فصل آن به تهیه‌کنندگی و کارگردانی الهام حاتم‌ی

شبکه نسیم پخش شده، فصل ششم خود با عنوان «چهل تیکه، فصل قصه» را آماده پخش کرده است. این فصل شامل دو قسمت ویژه برای شب یلداست که به بزرگداشت شمس‌ی فضل‌اللهی، بانوی پیشکسوت عرصه بازیگری و دوبله اختصاص دارد. دیدار با این هنرمند به‌منظور نکوداشت مقام مادر و در راستای سنت دید و بازدید از بزرگ‌ترها در شب یلدا انجام می‌شود و فرصتی برای یادآوری و قدردانی از چند دهه تلاش و حضور مؤثر ایشان در تلویزیون خواهد بود. برنامه چهل تیکه مانند گذشته در فضایی شاد و صمیمانه، این بار به شکل یک شب‌نشینی یلدایی، میزبان تماشاگران شبکه نسیم خواهد بود و به سنت قصه‌گویی توجه خواهد کرد.

به شیر چله

ترشی انار و شیرینی و قرمزی یلدا بهانه است؛ اصل خاطراتی است یلدا با تمام مراسم و آدابی که از قدیم داشته، یک نکته‌اش را هیچ‌کس نمی‌تواند نادیده بگیرد. این روزها کمتر اتفاق می‌افتد و شاید کمتر مورد توجه باشد. خاطره ساختن یلدا، روزنامه جام جم به رسم هر سال، تلاش کرده در صحبت با چهره‌های هنر و رسانه ک

